

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI
W GIMNAZJUM
IM. JANA III SOBIESKIEGO W ŻÓŁKIEWCE**

I. Formy oceniania ucznia

1. Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- a) prace klasowe podsumowujące wiadomości z danego działu (również w postaci testu),
- b) sprawdziany z niewielkiego zakresu materiału bieżącego,
- c) 15-20 min kartkówki obejmujące materiał z kilku ostatnich lekcji lub z pracy domowej,
- d) praca domowa z zakresu obowiązujących treści programowych,
- e) odpowiedzi ustne (teoria matematyczna, wzory, zadania wymagające stosowania poznanych praw, działań i twierdzeń),
- f) prace długoterminowe (zestawy zadań dla chętnych, referaty),
- g) inne formy aktywności, np. udział w konkursach, wykonywanie pomocy dydaktycznych i zadań dodatkowych, prac domowych dla chętnych o zwiększonym stopniu trudności,
- h) badania wyników nauczania (badania diagnostyczne, próbne egzaminy gimnazjalne)

2. Obserwacja ucznia:

- a) przygotowanie do lekcji,
- b) aktywność w czasie zajęć lekcyjnych (indywidualna praca na lekcji),
- c) praca w grupie.

(Liczba i częstotliwość pomiarów jest zależna od liczby godzin w danej klasie).

II. Wymagania edukacyjne

Ocenę celującą – otrzymuje uczeń, który:

- Posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania
- Potrafi operować pojęciami matematycznymi wykraczającymi poza zakres programu
- Potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych)
- Operuje twierdzeniami i je dowodzi
- Potrafi oryginalnie, nieszablonowo rozwiązywać zadania nie tylko z obowiązującego programu
- Stosuje algorytmy w zadaniach nietypowych
- Osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych
- Wzorowo i aktywnie pracuje

Ocenę bardzo dobrą – otrzymuje uczeń, który:

- W pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności programowe

- Umie klasyfikować pojęcia (definicje i twierdzenia)
- Uzasadnia twierdzenia w nieskomplikowanych przypadkach
- Stosuje uogólnienia i analogie do formułowanych hipotez
- Umie analizować i doskonalić swoje rozwiązania
- Stosuje algorytmy w nieszablonowych rozwiązaniach, uogólnia przypadki
- Wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy
- Systematycznie i aktywnie pracuje na lekcji i w domu

Ocenę dobrą – otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem
- Potrafi formułować twierdzenia proste i odwrotne, definicje i zapisuje je
- Potrafi przeprowadzić proste wnioski • Analizuje treść zadania, układa plan rozwiązania i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania
- Potrafi sprawdzić wyniki po ich otrzymaniu i zastosowaniu w zadaniu, posiada sprawność rachunkową
- Przygotowuje się do zajęć i pracuje podczas lekcji
- Wykazuje aktywność na lekcji

Ocenę dostateczną – otrzymuje uczeń, który:

- Opanował w podstawowym zakresie wiadomości
- Potrafi odczytać definicje zapisane za pomocą symboli matematycznych
- Potrafi stosować twierdzenia w typowych zadaniach (przykładach)
- Potrafi podać przykład potwierdzający prawdziwość twierdzenia
- Potrafi naśladować podane rozwiązania w analogicznych przykładach
- Wykonuje proste rysunki i dokładne oznaczenia
- Przygotowuje się do zajęć i pracuje podczas lekcji
- Sporadycznie jest aktywny na lekcji

Ocenę dopuszczającą – otrzymuje uczeń, który:

- Ma braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności określonych zakresem materiału
- Potrafi podać przykłady podstawowych pojęć matematycznych, zna ich nazwy
- Zna symbole matematyczne
- Potrafi wskazać dane i szukane w zadaniu
- Wykonuje rysunki do zadań z oznaczeniami
- Odczytuje dane z prostych rysunków, diagramów i tabel

- Wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela
- Uzupełnia zaległości, korzysta z oferowanych form pomocy np. na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych

Ocenę niedostateczną – otrzymuje uczeń, który:

- Wykazuje brak przygotowania i pracy na lekcji
- Nie potrafi wykonać najprostszych zadań nawet z pomocą nauczyciela
- Nie opanował podstawowych ważnych wiadomości i umiejętności na poziomie wymagań koniecznych
- Nie wykazuje chęci poprawy i nie korzysta z proponowanych form pomocy
- Nie uczęszcza na dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.

III. Zasady i kryteria oceny prac pisemnych

a) Prace klasowe podsumowujące wiadomości z danego działu odbywają się po zakończeniu jego realizacji, zgodnie z rozkładem materiału danej klasy. Są one zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest uczniowi zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy.

b) Prace klasowe oceniane są według następującego kryterium:

Procent poprawnych rozwiązań:	Ocena:
100 – 96 %	celująca
95 – 86 %	bardzo dobra
85 – 75 %	dobra
74 – 51 %	dostateczna
50 – 35 %	dopuszczająca
34 – 0 %	niedostateczna

c) Sprawdziany z zakresu materiału bieżącego, nie muszą być uczniowi zapowiadane. Mogą składać się z zestawu zadań otwartych, wymagających rozwiązania i sformułowania odpowiedzi lub też z zadań zamkniętych (testów wielokrotnego wyboru).

d) Nauczyciel ma prawo do przeprowadzania niezapowiedzianych kartkówek obejmujących ostatnie 3 jednostki tematyczne lub materiał z zadania domowego.

e) Dla sprawdzianów, kartkówek, testów kuratorskich, wewnątrzszkolnych lub innych mogą być opracowane inne szczegółowe kryteria zgodnie ze specyfiką danego testu lub sprawdzianu. Jeżeli ocena pracy pisemnej jest ustalana w inny sposób, to uczący powinien poinformować o tym uczniów przed rozpoczęciem pracy.

f) Przy ocenianiu prac pisemnych nie bierze się pod uwagę ortografii. Nauczyciel zwraca jednak uwagę na poprawność zapisu i estetykę pracy.

- g) Uczniowie korzystający w czasie prac pisemnych z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy (ściągawki) ponoszą konsekwencje w postaci oceny niedostatecznej.
- h) Ocenione prace klasowe, sprawdziany pisemne i kartkówki nauczyciel daje uczniowi do wglądu w przeciągu jednego tygodnia, po czym powracają one do nauczyciela i stanowią załącznik do dokumentacji oceniania.
- i) Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny niedostatecznej otrzymanej z pracy klasowej lub sprawdzianu. Poprawa odbywać się może w przeciągu dwóch tygodni od uzyskania oceny. Uczeń poprawia ocenę tylko raz w formie i terminie uzgodnionej z nauczycielem. Nauczyciel może wyrazić również zgodę na poprawę oceny dopuszczającej z pracy pisemnej.
- j) Uczeń, który nie pisał sprawdzianu lub pracy klasowej z tytułu nieobecności na lekcji, ma obowiązek zaliczyć dany materiał w przeciągu dwóch tygodni w formie uzgodnionej z nauczycielem.

IV. Ustalanie oceny semestralnej i końcowej

- a) Ocena końcowa (semestralna, roczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
- b) Ocena semestralna lub końcowa może być podwyższona przez nauczyciela do oceny o jeden wyższej w przypadku, gdy uczeń osiągał sukcesy w konkursach matematycznych, olimpiadzie matematycznej lub inne sukcesy związane z matematyką.
- c) Na koniec semestru/roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.

V. Egzaminy poprawkowe

- a) Uczeń, który ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego, ma obowiązek w przeciągu 5 dni roboczych od zakończenia klasyfikacji zgłosić się do nauczyciela w celu ustalenia szczegółowego zakresu materiału objętego egzaminem poprawkowym.
- b) Egzamin poprawkowy jest egzaminem z wiadomości z całego roku szkolnego danego poziomu.
- c) Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej i ustnej. Przeliczenia liczby punktów na oceny dokonuje nauczyciel układający zadania do części pisemnej i ustnej i dołącza opracowaną punktację do zestawu zadań.
- d) Nauczyciel danego ucznia, jako egzaminator, przygotowuje zestawy do części pisemnej i ustnej. W uzasadnionych przypadkach zestaw może przygotować nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły lub przewodniczącego komisji przedmiotowej.

VI. Informacje dodatkowe

- a) Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o sposobie osiągnięć edukacyjnych uczniów .
- b) Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości. Oceny są jawne dla ucznia. O każdorazowym wpisie oceny do dziennika uczeń jest na bieżąco informowany.
- c) Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić zgodnie ze wskazówkami nauczyciela zeszyt przedmiotowy.
- d) Na ocenę z odpowiedzi ustnej ma wpływ prawidłowe posługiwanie się symboliką i terminologią matematyczną .
- e) Aktywność ucznia na lekcji lub prace domowe o niewielkim stopniu trudności mogą być oceniane w zeszycie nauczyciela (karcie obserwacji) za pomocą znaków „+” lub „-” , a następnie wpisywane do dziennika lekcyjnego za pomocą następującego schematu:

++++	ocena bardzo dobra
+++ -	ocena dobra
++ - -	ocena dostateczna
+ - - -	ocena dopuszczająca
- - - -	ocena niedostateczna

W przypadku trzykrotnego braku pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

- f) Uczeń ma prawo do zgłoszenia raz w miesiącu nieprzygotowania się do lekcji. Przez „nieprzygotowanie się do lekcji” rozumiemy jedną z przyczyn : brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji. Nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza niezwłocznie po rozpoczęciu zajęć. Zgłoszenie nieprzygotowania nie zwalnia od pisania wcześniej zapowiedzianych prac pisemnych.
- g) Nie ocenia się ucznia, który zgłosi fakt nieprzygotowania do lekcji w uzasadnionych przypadkach, np. kilkudniowa nieobecność w szkole.
- h) Nieobecność ucznia na lekcji zobowiązuje go do uzupełnienia materiału we własnym zakresie.
- i) Uczeń na lekcji, za zgodą nauczyciela, może korzystać z kalkulatora lub kalkulatora graficznego, jeśli jego użycie jest zgodne z tematem lekcji. Zabrania się korzystania z telefonu komórkowego, jako kalkulatora i notatnika elektronicznego (notebooka).
- j) W trakcie lekcji uczeń ma wyłączony telefon komórkowy.
- k) W toku lekcji uczeń wypowiada się po udzieleniu głosu przez nauczyciela, po uprzednim podniesieniu ręki.

- l) Uczeń stosuje się do powszechnie znanych zasad kultury: nie używa wulgaryzmów, nie ocenia innych.
- m) Zachowanie ucznia w czasie lekcji nie rzutuje na ocenę z przedmiotu. Za częste i celowe przeszkadzanie na lekcji nauczyciel może zadać uczniowi pracę dodatkową, a fakt jej nie wykonania odnotować w dzienniku wstawiając ocenę niedostateczną lub w zeszycie nauczyciel ocenić znakiem "-".
- n) Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.

Praca z uczniem zdolnym polega na:

- zadawaniu dodatkowych prac pisemnych lub ustnych o podwyższonym stopniu trudności,
- różnicowaniu zadań rozwiązywanych na zajęciach i przydzielanych do rozwiązania w domu,
- umieszczanie w pracach klasowych i sprawdzianach (testach) dodatkowego zadania na ocenę celującą.

Praca z uczniem słabym polega na:

- dostosowaniu poleceń, ćwiczeń i zadań do możliwości ucznia,
- stosowaniu dodatkowych (indywidualnie) objaśnień i pomocy przy rozwiązywaniu zadań,
- zachęcaniu do zabierania głosu na lekcji i ciągłym motywowaniu do wysiłku i wytrwałości,

Dodatkowo uczniom posiadającym opinię poradni lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego nauczyciel dostosowuje poziom trudności zadań podczas prac pisemnych.

- o) Przy wystawianiu oceny semestralnej nauczyciel bierze pod uwagę oceny w następującej kolejności: prace klasowe, sprawdziany i wypowiedzi ustne, prace domowe oraz aktywność ucznia.
- p) Szczegółowe kryteria wymagań na poszczególne stopnie szkolne dla poszczególnych klas (stanowiące załącznik) są zgodne z realizowanym programem nauczania w danej klasie.

Nauczyciele przedmiotu: **Aneta Furmaga**

Helena Szymaniak